

Beyond Athens – Hellenistic ‘biographical’ decrees in praise of good citizens and their possible connections with the Athenian epigraphic habit

Florian Rudolf Forster

I. Different types of honorific decrees

1. very short honorific decrees focusing on one event, but containing all formal parts of a public decree
2. honorific decrees with a lengthy motivation clause, but only focusing on one event from the life of the honorand
3. honorific decrees focusing on one event, but mentioning in quite some length also other efforts and benefactions of the honorand
4. long ‘biographical’ decrees with lengthy motivation clauses, but without any peculiar focus on one event
5. decrees containing only a very general praise of the benefactor without mentioning any concrete efforts at all

II. Honorific decrees mentioned within the presentation

Athens:

Euphron (323/322 BC)	IG II/III ² 448, 1–35 = II/III ³ 1, 2, 378.
Euphron (318/317 BC)	IG II/III ² 448, 35–88.
Lykourgos (307/306 BC)	Plu. Moralia 852 A–E. Cf. also IG II/III ² 457 + 513.
Philippides (293/292 BC)	IG II/III ² 649 = II/III ³ 1, 4, 857.
Philippides (283/282 BC)	IG II/III ² 657 = II/III ³ 1, 4, 877.
Demosthenes (280/279 BC)	Plu. Moralia 850 F–851 C.
Demochares (271/270 BC)	Plu. Moralia 851 D–F.
Kallias (270/269 BC)	Shear 1978, 2–4 = IG II/III ³ 1, 4, 911.
Phaidros (ca. 250 BC)	IG II/III ² 682 = II/III ³ 1, 4, 985.
Eurykleides (229–200 BC)	IG II/III ² 834 = II/III ³ 1, 5, 1160.
Kephisodoros (184/183 BC).	Meritt 1936 Nr. 15. = IG II/III ³ 1, 5, 1292.

Sestos:

Menas (133–120 BC)	GIBM 1000 = I. Sestos 1.
--------------------	--------------------------

Histria:

Meniskos (ca. 200 BC) Milčev 2002 = SEG 52, 724. Cf. also Avram 2015.

Agathokles (ca. 200 BC) IScM I 15.

Olbia:

Kallinikos (325–320 BC) IOSPE I² 25 + 31.

Protogenes (ca. 230 BC) IOSPE I² 32.

Pordoselene/Nasos:

Thersippos (early 3rd c. BC) IG XII 2, 654 = I. Adramytteion II 34.

Samos:

Straton (late 4th c. BC) IG XII 6, 1, 9.

Boulagoras (after 243/242 BC) IG XII 6, 1, 11.

Bargylia:

Poseidonios (after 129/127 BC) I. Iasos 612.

Mylasa:

Ouliades (early 2nd c. BC) I. Mylasa 101.

Moschion (late 2nd c. BC) I. Mylasa 102.

Erythrai:

Phanes (334–332/after 323 BC) I. Erythrai 21.

Polykritos (ca. 275/274 BC) I. Erythrai 28.

Kolophon:

Menippos (after 120/119 BC) Robert/Robert 1989, 63–66 = SEG 39, 1244.

Polemaios (late 2nd c. BC) Robert/Robert 1989, 11–17 = SEG 39, 1243.

Metropolis:

Apollonios (145–143 BC) I. Metropolis I B.

Apollonios (130 BC) I. Metropolis I A.

Priene:

Apellis (332/331 BC) I. Priene 4, 1–48 = I. Priene² 19.

Apellis (327/326 BC) I. Priene 4, 49–59 = I. Priene² 20.

Moschion (after 129 BC)	I. Priene 108 = I. Priene ² 64.
Herodes (ca. 120 BC)	I. Priene 109 = I. Priene ² 65.
Krates (after 92–89 BC)	I. Priene 111 = I. Priene ² 67.
Herakleitos (early 1 st c. BC)	I. Priene 117 + 86 = I. Priene ² 71.

III. Honorific decrees from Athens

Lykourgos (Plu. Moralia 852 A-E)

852 D: καὶ διδοὺς εὐθύνας πολλάκις τῶν πεπολιτευμένων ἐν ἐλευθέρῃ καὶ δημοκρατουμένῃ τῇ πόλει διετέλεσεν ἀνεξέλεγκτος καὶ ἀδωροδόκητος τὸν ἅπαντα χρόνον.

Philippides from Kephale (IG II/III² 657 = II/III³ 1, 4, 877)

48–50: κα[ὶ οὐ]θὲν ὑπεναντίον πρὸς δ[η]μοκρατίαν οὐδεπώποτε [έ]ποίησ[εν ο]ὔτ[ε λόγῳ οὔτ'] | ἔργῳ.

Demosthenes (Plu. Moralia 850 F–851 C)

851 C: καὶ ἄλλων πολλῶν καὶ καλῶν τῷ δήμῳ συμβούλῳ γεγονότι καὶ πεπολιτευμένῳ τῶν καθ' ἑαυτὸν πρὸς ἐλευθερίαν καὶ δημοκρατίαν ἄριστα φυγόντι δὲ δι' ὀλιγαρχίαν, καταλυθέντος τοῦ δήμου, καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ ἐν Καλαυρίᾳ διὰ τὴν πρὸς τὸν δῆμον εὖνοιαν, πεμφθέντων στρατιωτῶν ἐπ' αὐτὸν ὑπὸ Ἀντιπάτρου, διαμείναντι ἐν τῇ πρὸς τὸ πλῆθος εὐνοίᾳ καὶ οἰκειότητι, καὶ οὔτε ὑποχειρίῳ γενομένῳ τοῖς ἐχθροῖς οὔτε τι ἀνάξιον ἐν τῷ κινδύνῳ πράξαντι τοῦ δήμου.

Demochares (Plu. Moralia 851 D-F)

851 F: καὶ φυγόντι μὲν ὑπὲρ δημοκρατίας, μετεσχηκότι δὲ οὐδεμιᾶς ὀλιγαρχίας οὐδὲ ἀρχὴν οὐδεμίαν ἡρχότι καταλελυκότος τοῦ δήμου· καὶ μόνῳ Ἀθηναίων τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν πολιτευσαμένων μὴ μεμελετηκότι τὴν πατρίδα κινεῖν ἐτέρῳ πολιτεύματι ἢ δημοκρατίᾳ· καὶ τὰς κρίσεις καὶ τοὺς νόμους καὶ τὰ δικαστήρια καὶ τὰς οὐσίας πᾶσιν Ἀθηναίοις ἐν ἀσφαλεῖ ποιήσαντι διὰ τῆς αὐτοῦ πολιτείας καὶ μηδὲν ὑπεναντίον τῇ δημοκρατίᾳ πεπραχότι μήτε λόγῳ μήτε ἔργῳ.

Kallias (Shear 1978, 2–4 = IG II/III³ 1, 4, 911)

79–83: Καλλίας οὐδεπώποθ' ὑ<π>ομείνας [ἄρχ]ε[σθαί κ]αταλελυμένου τοῦ δήμου ἀλλὰ καὶ τὴν οὐσίαν τὴν ἐ[αυτοῦ] προέμενος δόσιν δοθῆναι ἐν τεῖ ὀλιγαρχίᾳ ὥστε μ[ηδὲν ὑ]πεναντίον πρᾶξαι μήτε τοῖς νόμοις μήτε τεῖ δημοκ[ρατί]αι τεῖ ἐξ ἀπάντων Ἀθηναίων.

IV. Honorific decree for Menas from Sestos (GIBM 1000 = I. Sestos 1)

2-10: ἐ[πειδὴ Μηνᾶς Μένητος] ὑπ[άρχει ἐκ τῆς] | [π]ρώτης ἡλικίας κάλλιστον ἡγησάμενος εἶναι τὸ [τῇ πατρ]ίδι χρῆσι[μ]ον ἑα[υτὸν] | (4) [π]αρέχεσθαι, οὔτε δαπάνης καὶ χορηγίας οὐδεμιᾶς φειδόμενος, οὔτε κακοπαθία[ν] | [κ]αὶ κίνδυνον ἐκκλίνων οὔτε τὴν ἀπαντωμένην καταφθορὰν τῶν ιδίων τοῖς ὑπὲρ | τῆς πόλεως πρεσβεύουσιν

ὑπολογιζόμενος, πάντα δὲ ταῦθ' ἡγούμενος δεύτερα καὶ | πρὸ πλείστου θέμενος τὸ πρὸς τὴν πατρίδα γνήσιον καὶ ἐκτενές, βουλόμενός τε τῶι | (8) μὲν δήμῳ διὰ τῆς ἰδίας σπουδῆς ἀεί τι τῶν χρησίμων κατασκευάζειν, ἑαυτῶι δὲ | καὶ τοῖς ἐξ ἑαυτοῦ διὰ τῆς ἀπαντωμένης ἐκ τοῦ πλήθους εὐχαριστίας δόξαν ἀίμνησ|τον περιποεῖν.

V. Honorific decree for Moschion from Mylasa (I. Mylasa 102)

8-14: (8) ἐπειδὴ Μοσ|[χίω]ν Ἀριστείδου ἱερεὺς Διὸς Κρηταγενοῦς καὶ Κουρήτων, ἐξ ἀρ|[χῆ]ς εἰρημένος τὰ βέλτιστα ἐπιτηδεύειν καὶ προτεθειμένος ἀπὸ | τῆς πρώτης ἡλικίας ἰδία μὲν ἐκάστῳ τῶν πολιτῶν εὐχρηστος γ[ί]|(12)νεσθαι, κατὰ κοινὴν δὲ τῶι σύμπαντι δήμῳ τὰ συμφέροντα συνκα|τασκευάζειν, ἐν ἀρχαίοις τε γενόμενος διεξαγείωχεν πάντα μίσοπονήρως καὶ ἀξίως τοῦ σύμπαντος δήμου.

VI. Honorific decrees from Kolophon

Menippos (Robert/Robert 1989, 63–66 = SEG 39, 1244)

I 1-10: (...) ἐπιτελέσας δὲ ταύτας κα[ῖ] τ]οῦ πέμψαν|τος δήμου καὶ τῆς μητροπόλεως ἀξίως ἐπέ|μεινε τοῖς ἀρίστοις συνδιατρίβων καθηγη|(4)ταῖς· δοὺς δὲ δεῖγμα τὸ κάλλιστον τοῦ βίου καὶ | τῆς παιδείας ἧς μετέλαβεν αὐτῇ πρῶτον τῇ | μεταδούσῃ πόλει τῆς ἀξίας ἔτυχεν ἐπίσημα|σίας παρ' αὐτοῖς Ἀθηναίοις στεφανωθεὶς καὶ πο|(8)λίτης κατὰ ψήφισμα γενόμενος, καὶ τῆς ὅλης | παρεπιδημίας τὴν καθήκουσαν λαβὼν μαρτυρίαν.

III 13-15: ἐπαγγέλλεται | δὲ καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον τὴν αὐτὴν αἵρεσιν | εἰς τὰ τῇ πατρίδι συμφέροντα τηρήσειν.

Polemaios (Robert/Robert 1989, 11–17 = SEG 39, 1243)

I 1-15: (...) ἔτι τὴν ἀπὸ τῶν ἐφήβων ἔχων | ἡλικίαν προσεδρεύων τῶι γυμνα|σίῳ καὶ τὴν μὲν ψυχὴν τοῖς καλλίσ|(4)τοις συντρέφων μαθήμασιν, τὸ δὲ | σῶμα τοῖς ἀπὸ τῶν γυμνασιῶν ἐ|θισμοῖς ἐναθλήσας ἔστεφα|νώθη μὲν ἱεροῦς ἀγῶνας, εἰς|(8)άγων δὲ τούτους εἰς τὴν πα|τρίδα καὶ τὰς ἐπιβαλλούσας | τοῖς θεοῖς παριστάνων θυσίας, πάντας ὁμοίως σπεύδων | ἀπ' ἀρχῆς κοινωνοὺς ποιήσας|(12)θαι τῆς τοῦ βίου προαιρέσεως | γλυκισμοὺς ἐπιτελέσας με|τάδοσιν ἐποιήσατο τῆς ἀπὸ | τοῦ βίου χορηγίας.

V 11-18: ἐπανγέλλεται κ[αῖ] εἰς τὸ λοιπὸν | (12) χρόνον τὴν αὐτὴν αἵρεσιν σ[υ]νφυλάξειν | πρὸς τὰ τοῦ δήμου συμφέροντα μηθένα και|ρὸν παραλείπων μήτε τῶν πρὸς δόξαν μήτε | τῶν πρὸς τιμὴν μήτε τῶν πρὸς τὰς χρήας | (16) τὰς πολιτικὰς τῶι δήμῳ διαφερόντων, ἀλλὰ πειρᾶσθαι καθ' ὑπέρθεσιν ἀνέλλιπτον πα|ρέξεσθαι τὴν ἑαυτοῦ σπουδὴν.

VII. Honorific decrees from Priene

Moschion (I. Priene 108 = I. Priene² 64)

14-23: [έ]πειδὴ Μοσχίων Κυδίου γεγωνὸς ἀπὸ τῆς πρ[ώ]||[της ἡλικίας ἀ]νὴρ κα[λ]ὸς καὶ ἀγαθὸς καὶ βεβιωκὼς εὐσ[ε]|(16)[βῶς μὲ]ν πρὸς θεοὺς, ὁ[σ]ίως δὲ πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ τοῦ[ς] | [συμ]β[ι]οῦντας ἐν οἰκ[ε]ιότητι καὶ χρήσει καὶ τοὺς λοιπο[ύς] | πολίτας πάντας, δικαίως δὲ καὶ φιλοδόξως προσε[ν]η|[ν]εγμένος τῇ πατρίδι καὶ καταξίως τῆς τῶν πρ[ο]γόνων | (20) ἀρετῆς τε καὶ δόξης, διαμαρ[τ]υρουμένην ἐσχηκ[ῶς] διὰ παν|τὸς τοῦ

βίου τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐμένεια[ν] κα[ὶ] τὴν παρὰ | [τ]ῶν [σ]υμπολιτευομένων καὶ τῶν κατοικοῦ[ντων] εὖνοι|[α]ν ἐπὶ τοῖς κατὰ τὸ κάλλιστον πρασσο[μένοις].

344-347: (334) ἵνα δὲ μὴ μόν[ο]ν ζῶντα φαί|νηται τιμῶν ὁ δῆμος Μοσχίωνα, [ἀ]λλὰ καὶ τῆς εἰς | τὸ χρεὼ μεταστάσεως τυχόντ[α] τῶν καθηκ[όν]|των ἀξίων δικαίως.

Herodes (I. Priene 109 = I. Priene² 65)

32-37: (32) ἅμα τῇι πρὸς τὸν πατέρα συναυξηθείῃ | μέχρι τέλους εὐνοίᾳ τε καὶ προμηθία{ον} τῆς ἑαυτοῦ | καλοκάγαθίας ἀπόδ[ε]γμα τὸ κάλλιστον διδοὺς εὖσε|βεῖαι, οὐ μόνον τῇ[ς] πάντων τῶν συνα|ναστρεφομένων | (36) πολι[τ]ῶν [τε καὶ ξένων] εὐνοίας, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν θεῶν | χάριτος [ἔ]τυχε].

263-266: ἵνα δὲ | (264) [μὴ μόνον] ζῶντα φαίνεται τιμῶν ὁ δῆμος Ἡρώ<ι>δην, ἀλλὰ καὶ | [τῆς εἰς τὸ] χρεὼ μεταστάσεως τυχόντα τῶν καθηκόντων ἀξι|[ῶν] δικαί[ω]ς.

VIII. Selected bibliography

A. Avram, Les premiers peuples germaniques sur le bas Danube. Autour du décret *SEG* 52, 724, *Studi ellenistici* 29 (2015), 1–50.

B. Dreyer, Untersuchungen zur Geschichte des spätklassischen Athen (322 – ca. 230 v. Chr.), Stuttgart 2015.

R. M. Errington, Biographie in hellenistischen Inschriften, in: K. Vössing (ed.), *Biographie und Prosopographie*, Stuttgart 2005, 13–28.

F. R. Forster, *Die Polis im Wandel. Ehrendekrete für eigene Bürger im Kontext der hellenistischen Polisgesellschaft*, Göttingen 2018.

P. Gauthier, *Les cités grecques et leurs bienfaiteurs*, Paris 1985.

H.-J. Gehrke, Bürgerliches Selbstverständnis und Polisidentität im Hellenismus, in: K.-J. Hölkeskamp/J. Rösen/E. Stein-Hölkeskamp/H. T. Grütter (ed.), *Sinn (in) der Antike. Orientierungssysteme, Leitbilder und Wertekonzepte im Altertum*, Mainz 2003, 225–254.

B. D. Gray, *Philosophy of Education and the Later Hellenistic Polis*, in: P. Martzavou/N. Papazarkadas (ed.), *Epigraphical Approaches to the Post-Classical Polis. Fourth Century BC to Second Century AD*, Oxford 2013, 233–253.

C. Habicht, *Untersuchungen zur politischen Geschichte Athens im 3. Jahrhundert v. Chr.*, München 1979.

C. Habicht, *Studien zur Geschichte Athens in hellenistischer Zeit*, Göttingen 1982.

C. Habicht, *Athen. Die Geschichte der Stadt in hellenistischer Zeit*, München 1995.

I. Kralli, Athens and her Leading Citizens in the Early Hellenistic Period (338-261 B.C.). The Evidence of the Decrees Awarding the Highest Honours, *Archaiognosia* 10 (1999/2000), 133-161.

N. Luraghi, The Demos as Narrator. Public Honours and the Construction of Future and Past, in: L. Foxhall/H.-J. Gehrke/N. Luraghi (ed.), *Intentional History. Spinning Time in Ancient Greece*, Stuttgart 2010, 247-263.

N. Luraghi, Documentary Evidence and Political Ideology in Early Hellenistic Athens, in: H. Börm/N. Luraghi (ed.), *The Polis in the Hellenistic World*, Stuttgart 2018, 209-228.

B. D. Meritt, Greek Inscriptions, *Hesperia* 5 (1936), 355-441.

A. Milčev, Nadpis na gracki ezik ot Pliska, in: K. Bošnakov/D. Boteva (ed.), *Jubilaeus V. Sbornik v čest na prof. Margarita Tačeva*, Sofia 2002, 280-284.

F. Quaß, Die Honoratiorenschicht in den Städten des griechischen Ostens. Untersuchungen zur politischen und sozialen Entwicklung in hellenistischer und römischer Zeit, Stuttgart 1993.

L. Robert/J. Robert, *Claros I. Décrets hellénistiques*, Paris 1989.

K. Rosen, Ehrendekrete, Biographie und Geschichtsschreibung. Zum Wandel der griechischen Polis im frühen Hellenismus, *Chiron* 17 (1987), 277-292.

Th. L. Shear, *Kallias of Sphettos and the Revolt of Athens in 286 B.C.*, Princeton 1978.

M. Wörrle, Vom tugendsamen Jüngling zum ‚gestressten‘ Euergeten. Überlegungen zum Bürgerbild hellenistischer Ehrendekrete, in: M. Wörrle/P. Zanker (ed.), *Stadt und Bürgerbild im Hellenismus*, München 1995, 241-250.